

ODDĚLENÍ TEORIE

Vedoucí: PhDr. Danielo Hodrová, DrSc.

Prof. PhDr. Miroslav Červenko, DrSc. (0,3 úv.); PhDr. Marie Havránková; doc. PhDr. Zdeněk Hrbata, DrSc. (0,5 úv.); PhDr. Milon Jankovič, DrSc. (0,3 úv.); Mgr. Lenka Jungmannová; PhDr. Marie Kubínová, DrSc.; PhDr. Marie Langeřová, Csc; prom. fil. Nino Vongeli.

Do 15. 11. 1995 byl vedoucím oddělení PhDr. Jiří Holý, DrSc., do 31. 3. 1993 byl vedoucím oddělení PhDr. Milan Jankovič, DrSc., do 31. 3. 1990 byl vedoucím oddělení PhDr. Milan Zeman, CSc.

Do roku 1999 byli členy oddělení PhDr. Jiří Holý, DrSc., (od roku 1999 redaktor *České literatury* – 0,15 úv.) o PhDr. Vladimír Macura, DrSc., do roku 1997 PhDr. Alice Jedličková, CSc., do roku 1996 PhDr. Ing. Petr Kaiser, do roku 1991 byly členkami oddělení PhDr. Jiřina Tábořská, CSc. a PhDr. Alice Jedličková, CSc., do roku 1990 zde působili PhDr. Jaroslava Heřtová, CSc., PhDr. Květa Hyršlová, DrSc., PhDr. Pavel Janoušek, CSc. a PhDr. Jiří Trávníček.

Během osmdesátých let patřilo oddělení teorie, v němž byli zaměstnání většinou pracovníci mladšího o středního věku, k nejproduktivnějším pracovištím Ústavu. Vznikly zde mimo jiné kolektivní publikace *Poetika české meziválečné literatury* (1987) o *Průvodce po světové literární teorii* (1988).

Ve výzkumu literární teorie o poetologie pokračovalo oddělení i v letech 1990–92, za spoluúčasti dvou předních pracovníků, kteří se vrátili v rámci rehabilitací, Miroslava Červenky o Milona Jankoviče. Vyšlo vysokoškolská příručka *Kapitoly z teorie literárního díla* (1993; red. Marie Kubínová). V roce 1992 – v návaznosti na starší publikaci *Rozumět literatuře I* (1986) – vyšel soubor interpretací *Česká literatura 1945–1970* (red. Jiřina Tábořská o Milon Zeman), jehož pokračování, svazek *Český Parnas* (interpretace období 1970–90, red. Jiří Holý o Jiřina Tábořská), vyšel v roce 1993. Byly vydány dvousvazkové *Proměny subjektu* (Sv. 1 – 1992; Sv. 2 – 1994; oba svazky v redakci Daniely Hodrové) věnované poetice české literatury první půle 20. století. Vedle toho vydali pracovníci oddělení v letech 1990–92 devět individuálních knižních publikací.

První část grantového úkolu *Literární tematologie* (souboru sémanticky orientovaných prací k problematice tematiky literárního díla) uzavřelo kniho

Vladimíra Macury *Šťastný věk* (1992) a soubor studií Daniely Hodrové pro publikaci *Místa s tajemstvím* (1994).

Oddělení věnovalo pozornost i dvěma dosud zanedbávaným teoretickým oborům, versologii (systematický průzkum poezie českého obrození – Miroslav Červenka a Petr Kaiser, studie ze srovnávací slovanské metriky – Miroslav Červenka; na obou úkolech externě spolupracuje PhDr. Květa Sgallová, CSc.) a textologii (v roce 1993 vyšla příručka *Textologie. Teorie a ediční praxe* od Pavla Vašáka).

V posledních letech se oddělení teorie literatury zabývalo problémy spjatými s poetikou literárního díla. Jeho pracovníci vydali kolektivní publikace *O poetice literárních druhů* (1995; red. Marie Kubínová) a *Poetika míst* (1997; red. Daniela Hodrová), jimiž se připravovalo ke svému hlavnímu úkolu tohoto desetiletí – *Poetice literárního díla 20. století*, rozsáhlé publikaci analyzující a interpretující z řady pohledů strukturu díla. (Součástí práce oddělení je příprava a vydávání časopisu *Česká literatura*, jehož šéfredaktorem je Miroslav Červenka.)